

The STIHL logo is positioned in the top right corner of the advertisement. It consists of the word "STIHL" in a bold, white, sans-serif font, set against a solid orange rectangular background.

**СЪБУДИХМЕ ИНТЕРЕСА ВИ?
ТУК ЩЕ НАУЧИТЕ ПОВЕЧЕ:**

www.stihl.bg

0420 000 5415. M10. H9. S0819. Me.
Отпечатан в Германия
© ANDREAS STIHL AG & Co. KG 2019.
Екологична хартия, избелена без хлор.

**ЛЕСНА ПОДДРЪЖКА
НА ТРЕВНИ ПЛОЩИ**

**ЕТО КАК МОЖЕТЕ ДА СЕ
СПРАВИТЕ С ВСИЧКИ ЗАДАЧИ**

ЗДРАВАТА ТРЕВНА ПЛОЩ Е ВАШЕТО МЯСТО ЗА ПОЧИВКА

Тревната площ е жизнено пространство, което започва директно пред вратата на дома. Милиони тревни стръкчета оформят заедно зелен организъм, който влияе позитивно на средата около себе си. Той пречиства въздуха, произвежда кислород, регулира температурата, предпазва почвата от ерозия и заглушава шума. Тревната площ е място за почивка за възрастните, поляна за игра за децата и дом за безброй животински видове.

Като сърцевина на много градински площи през цялата година тревната покривка се преоткрива отново и отново с всички сетива. От аромата на първата прясно окосена трева през усещането за хладина на дебелия мек килим под босите крака до скрежа по връхчетата на тревичките: тревата е истински природен феномен.

Здравата зелена площ расте през целия сезон. За да вършите с удоволствие работата си в градината, бихме искали да Ви помогнем при изпълнение на многостранните задачи и дейности, свързани с поддръжката на тревната площ. Искате да се посветите на проекта „Създаване на нова морава“, имате за цел, да поддържате тревната покривка гъста и здрава? Искате да идентифицирате проблемите на тревната си площ и да ги избягвате или предпочитате тя да бъде поддържана трайно? С помощта на този консултант ще можете да се справите със задачите и на следващите страници ще получите полезна информация и практични съвети за поддръжка на тревната си площ.

STINL ВИ ПОЖЕЛАВА УСПЕХ ПРИ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СЛЕДВАЩИЯ ВИ ПРОЕКТ В ДВОРА И ГРАДИНАТА.
ЗАЕМЕТЕ СЕ С МНОГОБРОЙНИТЕ РАЗЛИЧНИ ЗАДАЧИ!

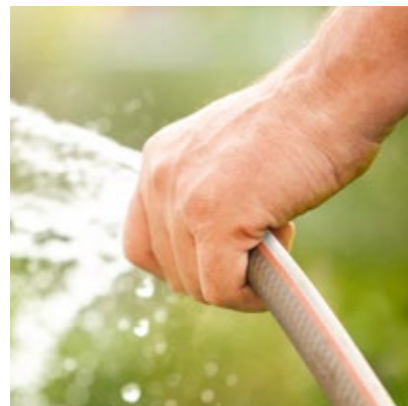
ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ЗАПОЧВАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДАЧИТЕ

НОВОСЪЗДАВАНЕ И ПОДНОВЯВАНЕ НА МОРАВА

Живата зелена площ доставя радост дълги години. С правилната подготовка поставяте основата за целия ѝ бъдещ растеж. Оформете моравата си съобразно плановете си, така че да е съобразена с терена ви, почвата и целите ви. Направете от едно парче земя ваш роден дом.

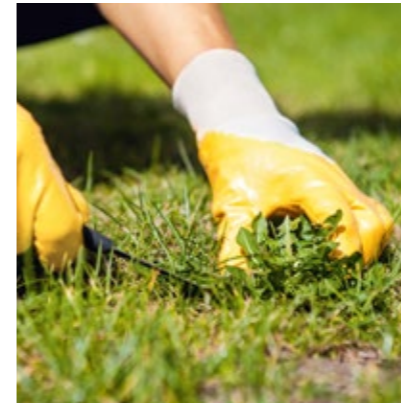
Избор на вид трева	■	8
Подготовка на почвата	■	10
Засяване на тревата	■	11
Правилно поливане на моравата	■	20
Торене на тревната площ, добавяне на варовик и пясък	■	24

ПОДДЪРЖАНЕ НА ТРЕВНАТА ПОКРИВКА ГЪСТА И ЗДРАВА

Навън ежедневно себнат нови предизвикателства. Дали силен гъжд, горещини, сняг, играещи деца или тежки градински мебели: само силната жизнена трева се справя с натоварванията. Погрижете се с редовна поддръжка и професионален работен уред за здрав зелен килим.

Косене на тревната площ	■	12
Компостиране на окосената маса	■	17
Мулчиране на тревната площ	■	18
Правилно поливане на моравата	■	20
Вертикутиране, грапене и аериране на тревната площ	■	22
Торене на тревната площ, добавяне на варовик и пясък	■	24
Целогодишно предпазване на моравата от увреждане	■	32
Използване, почистване и съхранение на работните уреди	■	34
Сервизно обслужване и ремонт на работните уреди	■	35

ИДЕНТИФИЦИРАНЕ, РЕШАВАНЕ И ИЗБЯГВАНЕ НА ПРОБЛЕМИ ПО ТРЕВНАТА ПЛОЩ

Някои увреждания на моравата изискват госта и от опитни градинари. Рутинното косене, торене и поливане са ефективна грижа. Но често причината за появата на мъх, застояла влага или гъбички по тревната площ е съвсем друга. Намерете правилната стратегия за трудните случаи.

Отстраняване на плевели, мъх, тревен филц и вредители	■	28
Премахване на застояла влага, оголени места и промени в цвета	■	30
Целогодишно предпазване на моравата от увреждане	■	32
Решаване на трудни проблеми по тревната площ	■	33

ТРАЙНА ПОДДРЪЖКА НА ТРЕВНАТА ПЛОЩ

Тревната площ е собствена екосистема. По време на цикъла на растеж от почвата поникват тревни стръкчета, които са ценна биологична маса. Направете и нейната поддръжка по устойчив начин. Така работата ви в градината ще бъде ефективна, биологична и щадяща ресурсите.

Косене на тревната площ	■	12
Компостиране на окосената маса	■	17
Мулчиране на тревната площ	■	18
Правилно поливане на моравата	■	20
Торене на тревната площ, добавяне на варовик и пясък	■	24
Целогодишно предпазване на моравата от увреждане	■	32
Използване, почистване и съхранение на работните уреди	■	34
Сервизно обслужване и ремонт на работните уреди	■	35

СПИСЪК НА ЗАДАЧИТЕ

Избор на вид трева	■ ■ ■ ■ ■	8
Подготовка на почвата	■ ■ ■ ■ ■	10
Засяване на тревата	■ ■ ■ ■ ■	11
Косене на тревната площ	■ ■ ■ ■ ■	12
Компостиране на окосената маса	■ ■ ■ ■ ■	17
Мулчиране на тревната площ	■ ■ ■ ■ ■	18
Правилно поливане на моравата	■ ■ ■ ■ ■	20
Вертикутиране, грапене и аериране на тревната площ	■ ■ ■ ■ ■	22
Торене на тревната площ, добавяне на варовик и пясък	■ ■ ■ ■ ■	24
Отстраняване на плевели, мъх, тревен филц и вредители	■ ■ ■ ■ ■	28
Премахване на застояла влага, оголени места и промени в цвета	■ ■ ■ ■ ■	30
Целогодишно предпазване на моравата от увреждане	■ ■ ■ ■ ■	32
Решаване на трудни проблеми по тревната площ	■ ■ ■ ■ ■	33
Използване, почистване и съхранение на работните уреди	■ ■ ■ ■ ■	34
Сервизно обслужване и ремонт на работните уреди	■ ■ ■ ■ ■	35

НЕ ИЗПУСКАМЕ ОТ ПОГЛЕД ЦЕЛИТЕ СИ

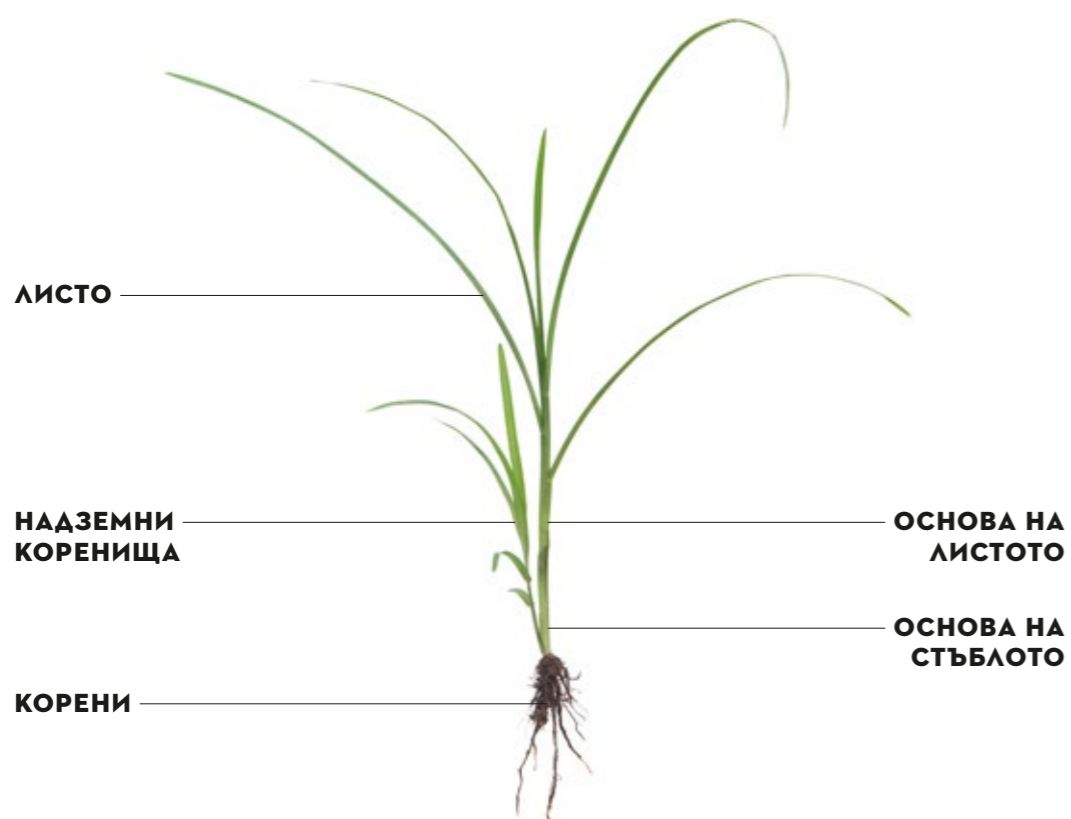
- НОВОСЪЗДАВАНЕ И ПОДНОВЯВАНЕ НА МОРАВА
- ПОДДЪРЖАНЕ НА ТРЕВНАТА ПОКРИВКА ГЪСТА И ЗДРАВА
- ИДЕНТИФИЦИРАНЕ, РЕШАВАНЕ И ИЗБЯГВАНЕ НА ПРОБЛЕМИ ПО ТРЕВНАТА ПЛОЩ
- ТРАЙНА ПОДДРЪЖКА НА ТРЕВНАТА ПЛОЩ

ИЗБОР НА ВИД ТРЕВА

Тревната площ е смес от различни видове трева, чиито качества могат да бъдат съчетавани в зависимост от предпочитанията. Кой вид ще изберете, зависи от изискванията ви към тревната площ и от околното пространство. Помислете, за кой и за каква цел ще е предназначена моравата, колко ще бъде натоварвана, доколко устойчива на влиянията на околната среда ще трябва да бъде и колко интензивна може да бъде нейната поддръжка? Първоначална ориентация ще ви даде разделянето на тревата на четири основни типа. Обърнете се към специализиран търговец, за да изберете подходящата смес от семена.

ЕТО КАК РАСТЕ РАСТЕНИЕТО ТРЕВА

Растението трева се развива над и под земята. Центърът на растежа му е основата на стъблото, от което израстват нови листа. Страничните стъбла отговарят за разрастването в ширина и определят гъстотата на тревната покривка. Някои видове трева имат и надземни коренища. Чрез корените растението поема всички важни хранителни вещества. За да остане основата на стъблото цяла, при косене тревата никога не бива да се коси прекалено ниско.

ДЕКОРАТИВНА ТРЕВА

Чрез своя фин, гъст растеж и наситен зелен цвят декоративната трева въздейства особено представително. Не издържа на голямо натоварване, за това по нея не е подходящо да се ходи често или да се използва като игрище. Трябва да се коси два пъти седмично, да се тори интензивно и да се полива фино дозирано. Декоративната тревна площ е подходяща за всички местоположения и за всеки тип градинска почва.

НОРМАЛНА ТРЕВА

Нормалната трева е здрава универсална трева за почти всички свободни пространства около дома. Издържа на средно натоварване и е много подходяща за редовно лично ползване. Благодарение на по-скоро бавния си растеж изисква малко време за косене. Тази трева расте навсякъде с изключение на сенчести места. Обича слънцето и издържа добре на сухи периоди.

ИЗДРЪЖЛИВА ТРЕВА ИЛИ ТРЕВА ЗА СПОРТНИ ПЛОЩАДКИ

Този вид трева е много здрава и устойчива на натоварване и лошо време. Нейните тревни стръкчета са устойчиви на утъпкване и способни да се възстановяват. За това е подходяща за използване на игрища и спортни съоръжения или полянки за лежане. Нуждае се от средни до много големи грижи.

ТРЕВА ЗА ЛАНДШАФТ

Тя се разпознава по своето разнородно зелено оцветяване. Има малка до средна издръжливост на натоварване и е подходяща за използване на обществени и частни терени. Нуждата ѝ от хранителни вещества и от поддръжка е ниска до средна. Устойчива е на суша. Специални видове треви виреят и на места с екстремни условия или на сянка.

ПОДГОТОВКА НА ПОЧВАТА

Новата трева пуска корени най-добре през пролетта, както и през късно лято или ранна есен. Най-подходяща е комбинацията от температура на почвата от минимум 10 °С, достатъчно влага и слънце.

1) РАЗРОХВАНЕ НА ПОЧВАТА

Орете почвата с моторна или ръчна фреза. Отстранете плевелите, коренищата, камъните и чуждите тела.

2) ДОБАВКИ

При нужда разхвърляйте пясък и торф или компост за разрохване. Добавете варовик при рН стойност под 5,5. Заравнете почвата равномерно с гребло.

3) ОБРАТНО УПЛЪТНЯВАНЕ

За няколко дни оставете почвата да се слегне. При сухо време това може да се ускори с помощта на лек валак. Това повторно уплътняване предотвратява по-късното образуване на неравномерни слягания и неравности.

4) ЗАРАВНЯВАНЕ

Неравните места се заравняват с гребло. Почвата трябва да е ронлива, за да могат тревните семена по-лесно да пуснат корени.

ЗАСЯВАНЕ НА ТРЕВАТА

Освен подходящ климат през първите седмици младата трева се нуждае преди всичко от внимателна и редовна поддръжка. Тази работа си заслужава вложените средства, когато става въпрос за еднакво покълване и ще проличи по-късно в качеството на тревната площ. По-бърз начин за получаване на готова тревна площ е тревата на роло.

1) ЗАСЯВАНЕ

Разхвърлете равномерно тревни семена и стартерна тор с помощта на машина или на ръка. Препоръчва се дозирането да е 15 до 20 г/м². Прекалено гъсто засетите тревни стръкчета си пречат едно на друго при растежа.

2) ЗАРИВАНЕ

С помощта на иглов или решетъчен валак или на гребло примесете семената с горния слой на почвата на дълбочина максимум 1 см. Така семената няма да бъдат издухани от вятъра и ще се свържат по-добре с почвата.

3) ПОЛИВАНЕ

Първите три до четири седмици поддържайте горния почвен слой непрекъснато влажен. Изсъхването ще направи покълването невъзможно. Дъждувайте чувствителните тревни кънове внимателно. Стъпвайте възможно най-малко по тревата.

4) КОСЕНЕ

През първите седмици не косете тревата. Окосете я за пръв път, когато достигне височина ок. 10 см. По-добре я косете умерено и за това по-често.

5) ТРЕВА НА РОЛО

Тревата на роло е пестяща време алтернатива на собствената засадена трева. Ще спестите около една година работа за развитие на тревната площ. Добрата готова тревна покривка освен това няма плевели, в сравнение със засадената трева разбира се е значително по-скъпа.

6) ПОЛАГАНЕ НА ТРЕВА НА РОЛО

По възможност купете тревата от местен производител и да е прясно положена. Можете да полагате готовата тревна покривка почти цялостно. Подгответе почвата, валирайте тревата на роло и я поливайте обилно през първите седмици.

КОСЕНЕ НА ТРЕВНА ПЛОЩ

Редовното косене е в основата на здравия растеж. Между пролетта и края на есента косенето помага на тревата да пуска нови странични стъбла, листа и коренища. Косенето съгъства тревата и затруднява проникването на плевели. Оптималната височина на косене оставя достатъчно хранителни вещества в растението и предотвратява изсъхването му.

КОСЕТЕ ТРЕВНАТА ПЛОЩ ПО СВОЙ НАЧИН.

СЪБИРАНЕ НА ОКОСЕНАТА МАСА

Събирането на окосената маса е широко разпространен метод на косене. При него окосената трева се събира в кош за трева. Ножът за косене ускорява въздуха, което изправя тревните стръкчета и те могат да бъдат отрязани много прецизно. Освен това въздушният поток заедно с канализирания косилен апарат се грижат за оптимално запълване на коша за трева. Този метод на косене е подходящ и за влажна или по-висока трева. При напълване на коша за трева, той трябва да се изпразни от окосената маса.

МУЛЧИРАНЕ

При мулчиране, респ. косене с мулчиране, ножът отрязва и надробява тревата на малки частици, които падат обратно върху окосената площ и стават екологичен зелен тор. Така отпада отстраняването на окосената тревна маса. Тъй като при мулчирането тревата се отрязва малко, е добре то да се прави малко по-често.

АВТОМАТИЧНО МУЛЧИРАНЕ

От няколко години косачките работи дават възможност за автономно косене. След настройка на системата ви тези косачки за мулчиране косят тревата напълно автоматично. За лесната организация някои модели могат да бъдат свързани онлайн и достъпът до тях да става през приложение. Така поддръжката на тревната площ става независима от точното време^① и метеорологичните условия и разходът за труд се намалява драстично.

ЗДРАВ РАСТЕЖ ПО ЦЯЛАТА ПЛОЩ.

Научете повече за многообразните и мощни модели STIHL – в безплатната ни брошура за бензинови косачки, на www.stihl.bg или при вашия дилър на STIHL.

ЗА ВСЯКА ЦЕЛ НА УПОТРЕБА – МОДЕЛ С ПОДХОДЯЩО ЗАДВИЖВАНЕ.

БЕНЗИНОВИ КОСАЧКИ

Бензиновите двигатели са много мощни и здрави. Те са подходящи за поддръжка на големи тревни площи, продължително косене и трудни условия на работа. С тях косите без усилие и влажна и по-висока трева.

ЕЛЕКТРИЧЕСКИ КОСАЧКИ

С електрическа косачка работите особено тихо и без да пречите на съседите си. В резултат на електроснабдяването през контакт е възможно да работите без отделяне на вредни емисии^②. Благодарение на ниското им тегло тези уреди се пренасят и водят лесно. С ниски разходи за поддръжка и сервизно обслужване.

АКУМУЛАТОРНИ КОСАЧКИ

Акумулаторните уреди косят без кабел, екологично и гъвкаво. Високата им мобилност и маневреност са голямо предимство специално при градински площи с тесни участъци и гъсто засадени култури. Акумулаторните косачки са тихи и лесни за управление. Акумулаторният режим на работа дава възможност за работа без отделяне на вредни емисии^②.

ОКОСЕТЕ ТРЕВНАТА СИ ПЛОЩ В ПОДХОДЯЩИЯ МОМЕНТ НА ПРАВИЛНАТА ВИСОЧИНА.

Оптималната височина на косене е между 3,5 и 5 см. На това ниво се стимулира растежа на нови странични стъбла и тревната покривка става гъста и стабилна. На сенчести места, при горещини и отслабващи фактори тревата не бива никога да се коси по-ниско от 5 см. При всяко косене намалявайте височината на тревата с около една трета. Прекалено ниското косене наранява окосения участък и отслабва растежа. Ако тревата е много висока (напр. след отпуск), непременно я косете на няколко етапа. При първия изберете възможно най-високата степен на косене.

Успешната поддръжка на тревната площ се базира на редовно косене или мулчиране. В зависимост от климата и качеството на тревата от пролетта до късна есен площта трябва да се коси от 20 до 25 пъти или около един път седмично. Във фазите на най-силен растеж се препоръчва да се коси два пъти седмично. За постигане на равномерен вид на окосеното пространство е от полза, при всяко косене да се променя посоката на рязане. За продължително прецизно косене поддържайте ножа за косене постоянно остър.

След първите няколко пъти на косене през новия сезон настъпва подходящото време за вертикутиране на тревната площ. За тази цел почвата трябва да е суха и малко по-топла (над +10 °C). Чрез вертикално връзване окосения участък се освобождава от изсъхнал материал, проветрява се и се витализира.

ПРЕЦИЗНОСТ ПРИ ПОДДРЪЖКА НА ГОЛЕМИ ТРЕВНИ ПЛОЩИ

За най-добрите решения за поддръжка на обширни тревни площи можете да се информирате в нашия проспект за самоходни косачки със седалка STIHL или на място в специализираната дилърска мрежа на STIHL.

КОСЕНЕ НА ТРЕВНИТЕ ПЛОЩИ ПРЕЗ РАЗЛИЧНИТЕ СЕЗОНИ.

ПРОЛЕТ

През пролетта с първото косене отстранявате шума и клонки. За тази цел използвайте и уред за засмукване на листа или фино гребло. За подсилване на участъка за косене косете веднъж седмично. След първите няколко пъти на косене и при затоплена почва можете през късна пролет при нужда да извършите вертикутиране.

ЛЯТО

Особено при горещо време лятната морава не бива да се коси по-ниско от 5 см. Така тя ще дава на собствените странични стъбла достатъчно сянка. Косете тревната площ с висока трева (след отпуск) на няколко етапа. През ранно лято може да е необходимо да се коси два пъти седмично.

ЕСЕН

През есента е достатъчно да се коси веднъж седмично. Отстранявайте редовно шумата от моравата, за да достигат кислородът и слънцето до тревата. За тази цел е подходящо да се използва и косачка с кош за трева.

ЗИМА

Преди зимата направете последно косене. С минимална височина от 3,5 до 5 см ще осигурите нужната здравина при предстоящите ниски температури. При студено време и сняг стойте далеч от тревната площ, тъй като тревните стръкчета могат лесно да бъдат увредени или да започнат да гният под прекалено дебелия сняг.

СТЪПКА ПО СТЪПКА: ТАКА КОСИТЕ ПРАВИЛНО.

- Косете при суха трева и не прекалено високи температури.
- Освободете тревната площ от чужди тела.
- Не ходете по неокосената площ, за да предотвратите прегъване на тревата.
- Проверявайте редовно остротата на ножа за косене.
- Намалявайте височината на тревата с не повече от една трета. Идеалната височина е между 3,5 и 5 см.
- Движете косачката така, че при косене ивиците леко да се припокриват.
- За постигане на хармоничен вид на окосеното пространство променяйте редовно посоката на косене.
- По стръмен склон косете винаги напречно на наклона.
- Косете допълнително краищата на тревната площ с моторна коса или градинска ножица.
- Почиствайте косачката си с вода и четка.

СЪВЕТ

За да определите правилно височината на косене, поставете парче картон върху тревата. След това с линеал измерете разстоянието от почвата до долния ръб на картоната.

КОМПОСТИРАНЕ НА ОКОСЕНАТА МАСА

След косене с косачка с кош за трева се препоръчва окосената маса да бъде компостирана. За оптимален процес на разлагане до висококачествен хумус смесете тревата с други органични материали. Решаващо при това е съотношението на въглерод към азот. В идеалния случай то е 20 до 30 към 1. Тъй като окосената маса е богата на азот (12 към 1), е подходящо да се смеси с по-бедни на хранителни вещества листа (60 към 1), слама (100 към 1) или надробени дървесни отпадъци (200 към 1). Смесете ги добре, осигурете постоянно проветряване и директен контакт с почвата отдолу. При компостиране затваряте екологичния кръговрат на природата, подобно на мулчирането. Така ценното органично вещество отново е от полза на почвата ви.

ТРАЕН РЕД В ЗЕЛЕНИЯ РАЙ

Използвайте кръговрата на природата и превърнете растителните остатъци в естествена тор. Ценни съвети ще намерите в нашия проспект **СТИНЛ** нагробяване.

МУЛЧИРАНЕ НА ТРЕВНАТА ПЛОЩ

При мулчиране в един работен процес косачката отрязва и надробява тревата на малки частици, които падат равномерно обратно върху окосената площ като естествена тор. Косенето съчетано с мулчиране допринася по екологичен път за високо качество на тревата. Поради това е ресурсно щадяща алтернатива на косенето с косачка с кош за трева с допълнително използване на тор.

МУЛЧИРАНЕТО ПРЕВРЪЩА ОКОСЕНАТА МАСА В ЕСТЕСТВЕНА ТОР ЗА ТРЕВАТА

По време на работа ножът на косачката за мулчиране завихря въздуха. Така отрязаните тревни стръкчета се завихрят нагоре и се разрязват неколкократно от ножа. Много малките парченца трева падат обратно върху окосения участък, където се разлагат. Чрез това естествено зелено торене почвата получава обратно азот, фосфор и калий в отлична концентрация. Тези органични хранителни вещества се освобождават равномерно продължително време и дават възможност за бърз растеж на младите тревисти растения. С тази лесна мярка правите поддръжката на тревната си площ още по-трайна.

МУЛЧИРАНЕТО ЩАДИ РЕСУРСИ, ПЕСТИ СРЕДСТВА И ПОДОБРЯВА ПОЧВАТА

Мулчирането предлага предимства в сравнение с косенето с косачка с кош за трева. Така редовното косене с мулчиране замества допълнителното торене през пролетта и есента. По този начин не трябва да се купува тор и почвата се щадя. Освен това отпада изхвърлянето на окосената маса. Тревна площ от 1000 м² годишно произвежда 1,5 до 2 тона зелена маса. Освен това доброто наличие на хранителни вещества при мулчиране подобрява качеството на почвата. Тревата става по-гъста и по-зелена, пускането на корени се увеличава, плевелите и мъхът намират по-трудно място за разпространение.

СТЪПКА ПО СТЪПКА: ТАКА МУЛЧИРАТЕ ПРАВИЛНО.

- Работете при сухо време, за да не се образуват купчини трева.
- През периода на растеж мулчирайте тревната си площ на всеки четири до пет дни.
- Косете винаги на оптимални обороти с добре наточени ножове.
- При косене височината на тревата трябва да се намалява максимум с една трета, а ако времето е горещо – следвайки тенденцията с по-малко.
- Първо съберете високата трева чрез нормално косене с косачка с кош за трева.
- Косете на ивици и се погрижете те да се припокриват.
- За хармоничен вид на окосеното пространство променяйте редовно посоката на косене.
- Почиствайте косачката си с вода и четка.

КОСЕНЕ И ТОРЕНЕ В ЕДИН ХОД

Вие можете в същата степен и да косите и да мулчирайте тревната си площ. Повече информация за косачките роботи iMOW® ще намерите в брошурата за iMOW® или при Вашия дилър.

ПРАВИЛНО ПОЛИВАНЕ НА ТРЕВНАТА ПЛОЩ

Тревата се състои от почти 80 % вода. В зависимост от типа почва, влажността на въздуха и температурата един квадратен метър зелена площ загубва през топлите дни няколко литра вода. Правилното поливане между пролетта и късна есен допълва естествените валежи, за да се покрият нуждите на тревата. Това противодейства на изсушаването, подобрява пускането на корени и растежа и предпазва тревата от заболявания.

Освен количеството вода при поливане решаващи за оптимално достигане на влагата до корените са и моментът и честотата на поливане, както и качеството на почвата. През лятото при сухо време тревната площ трябва да се полива един до два пъти седмично, но за това пък обилно. От друга страна честото гъжуване с малки количества вода вреди на тревата. Така водата остава само на повърхността на тревната площ и се изпарява, преди да достигне до корените. В резултат на това на тревната площ се образува повече филц и има опасност тя да изсъхне и да се разболее от гъбички. За това концентрирайте поливането си така, че да не бъде много често, но да е интензивно.

ИНТЕЛИГЕНТНОТО ПОЛИВАНЕ Е ПО МЯРКА НА РАСТЕЖА.

НЕДОСТАТЪЧНО ВОДА

Недостатъчното количество вода се вижда ясно под формата на промяна в цвета и изгорели участъци по тревната площ. Проверявайте редовно състоянието и зеления цвят на тревната си площ, за да не се стига до такива изменения. С преминаване през тревната площ може да се направи бърз практичен тест. Ако отпечатъците от стъпките ви се запазят за известно време, е налице остра нужда от вода.

УПЛЪТНЯВАНЕ НА ПОЧВАТА

Прекаленото поливане на тревната площ в повечето случаи е възможно само, когато почвата е много уплътнена. Ако водата не се изтича правилно, остава влага, която може да доведе до поява на места на петна, на гниене, на гъбични болести, на сини водорасли. Чрез вертикутиране, грапене и аериране ще се погрижите за проветряване на окосения участък.

ДОЗИРАНЕ

С добро планиране на времето и умно дозиране ще поливате щадейки ресурсите и избягвайки пилеене на вода и ненужни разходи.

СТЪПКА ПО СТЪПКА: ТАКА ПОЛИВАТЕ ПРАВИЛНО.

- През лятото поливайте тревната си площ един до два пъти седмично.
- За това поливайте с голямо количество вода от ок. 20 до 25 литра на квадратен метър. При плътни глинени почви разделете количеството на две, така че в кратък период от време да поливате два пъти.
- При горещо време гъжувайте тревната си площ рано сутрин или вечер. В противен случай слънцето ще изпари водата прекалено рано или ще доведе до петна от изгоряло по тревната площ.
- Внимавайте при поливане с градински маркуч или лейка за равномерно разпределение. Алтернативи са пръскачки за вода, компютър за управление на поливането или подземни системи за напояване.
- Използвайте с предимство гъждовна вода, в противен случай вода от водопроводната мрежа.
- Песъчливи почви и тревни площи под гървета имат по-голяма нужда от вода.
- И през пролетта и есента подгържайте тревата влажна до корените.
- През есента полейте обилно всички изгорели и увредени места, за да ги изплакнете от солите.
- Първите седмици подгържайте скоро направената нова тревна площ непрекъснато влажна чрез фина ситна мъгла, за да могат кълновете да пуснат листа и клончета.

СЪВЕТ

- Чрез следния тест с буркани ще узнаете идеалното количество вода. За целта разпределете няколко буркана за мармалад върху тревната площ. В края на поливането водата в тях трябва да е ок. 2 см.
- Дали количеството вода при поливане е достатъчно, може да се провери като се вземе проба от почвата. За целта извадете тревен чим от около 15 см дълбочина и проверете дали водата е проникнала до там. Такава тревна площ може да издържи и на повърхностно изсъхване.
- В случай, че до сега сте поливали тревната си площ често с прекалено малки количества вода, бавно и стъпка по стъпка направете промяна и започнете да я поливате по-рядко.

ВЕРТИКУТИРАНЕ, ГРАПЕНЕ И АЕРИРАНЕ НА ТРЕВНАТА ПЛОЩ

Устойчивата трева има нужда от свеж въздух и хранителни вещества. Чрез проветряване разрохквате почвата и подобрявате снабдяването с минерали. Освен това улеснявате изтичането на водата и повишавате растежа. Към проветряването на тревната площ спадат три техники на поддръжка: вертикутиране, грапене и аериране.

ВЕРТИКУТИРАНЕТО ОСВОБОЖДАВА ПЛОЩТА ОТ ПЛЕВЕЛИ, МЪХ И ТРЕВЕН ФИЛЦ.

При вертикутиране прорязвате вертикално окосения участък за по-добро проветряване, за да отстраните плевелите, мъха и филца. За тази цел въртящите се ножове на устройството за вертикутиране проникват няколко милиметра в почвата и отстраняват изсъхналия материал.

ПРИ ГРАПЕНЕ СЕ ОТСТРАНЯВАТ ВНИМАТЕЛНО ФИЛЦ И ДИВИ РАСТЕНИЯ.

При грапене узрелите изсъхналия растителен материал и плевелите от окосения участък и така стимулирате растежа. За грапене се използва аераторен валеж с телени зъбци с пружина, които узрелите мъха и тревния филц от повърхността на тревната площ. Грапенето стимулира пускането на издънки на тревата и подпомага образуването на нови странични стъбла. При него почвата се натоварва слабо. За това извършвайте този работен процес през целия етап на растеж и винаги тогава, когато е целесъобразно. За грапене може да използвате и някои аератори при условие, че те разполагат освен с устройство за вертикутиране и с аераторен валеж.

АЕРИРАНЕТО ПОМАГА СРЕЩУ ПРЕОВЛАЖНЯВАНЕ И УПЛЪТНЕНИ ПОЧВИ.

Чрез аериране през пролетта и ранна есен проветрявате и отводнявате тревната площ в дълбочина, като прорязвате многобройни дупки в почвата. Аераторите се използват предимно при професионална употреба. За лична употреба използвайте специализирани обувки с шипове от долната страна на подметката. При обхождане на тревната площ разрохквате почвата и предотвратявате образуване на мъх и преовлажняване. Шиповете проникват до 10 см в почвата и осигуряват ефективен дренаж.

СТЪПКА ПО СЪПКА: ТАКА ВЕРТИКУТИРАТЕ ПРАВИЛНО.

- Вертикутирайте тревната площ един до два пъти годишно. Най-подходящото време за това са късна пролет и късно лято.
- Преди да вертикутирате изчакайте първите няколко пъти на косене през сезона.
- Внимавайте времето да е сухо и температурата да е най-малко 10 °C.
- Окосете тревната площ непосредствено преди да я вертикутирате.
- Водете уреда за вертикутиране подобно на косачка на ивици през тревната площ. Сменяйте посоката на косене надлъжно и напречно. При първото вертикутиране изберете малка дълбочина на връзване. Доближете се до оптималната дълбочина, без да наранявате третирания участък.
- Съберете изкарания тревен филц.
- Пазете тревната площ няколко седмици, за да се възстанови.

ОСВЕЖАВАЩА ТЕРАПИЯ ЗА ТРЕВНАТА ВИ ПЛОЩ

С какъв уред за вертикутиране тревната ви площ най-добре отново ще си поеме дъх, ще научите при дилърите на STIHL или на нашия сайт www.stihl.bg

ТОРЕНЕ НА ТРЕВНАТА ПЛОЩ, ДОБАВЯНЕ НА ВАРОВИК И ПЯСЪК

Торта, варовикът и пясъкът могат решително да подобрят качеството на почвата и следователно и растежа на растенията. Използвайте тези добавки, за да регулирате целенасочено снабдяването с минерали, рН стойността или влажността на почвата. Често още по вида на тревната площ може да се съди за поява на определени липси. В случай на съмнение повече яснота ще даде проба от почвата, която можете да гадете за анализ в лаборатория. В добрите торове има специфични смеси от азот, фосфор, калий и магнезий. Които предпочитат да подпомогне растежа на зелената си площ си без химични торове, ще постигне сравним позитивен ефект чрез използване на био торове или постоянно косене, съчетано с мулчиране.

НАЙ-ВАЖНИТЕ ВЕЩЕСТВА, ВЛИЗАЩИ В СЪСТАВА НА ТОРОВЕТЕ, И ТЕХНИТЕ ФУНКЦИИ

- Азотът стимулира растежа и способността за регенериране на тревите.
- Фосфорът подпомага обмяната на веществата на растенията и растежа на корените.
- Калият повишава устойчивостта на растенията на високи температури, студ и болести.
- Магнезият засилва здравето на тревата и осигурява наситен зелен цвят на листата.
- Медта, сярата, желязото, калцият и цинкът са необходими само в малки количества и се намират предимно в торове с микроелементи при специални проблеми по тревната площ

СЪВЕТ

- За избор на подходяща тор, варовик или пясък се обърнете за съвет към специализиран търговец.
- Информирайте се, кои растения не понасят варовик.
- През есента не торете с азот.

ЗА ВСЯКА ЦЕЛ - ПОДХОДЯЩАТА ТОР

Като основно правило се препоръчва да се тори два пъти годишно. В началото на периода на растеж с азот покривате нуждата от хранителни вещества. През късно лято с калий подготвяте тревата постепенно за зимата. При високо натоварване в края на пролетта наторете допълнително подчертано с калий и в средата на лятото с базирана на азот тор с продължително действие. При новосъздадена тревна площ стартерната тор подпомага младите растения при покълване. Иначе торете в зависимост от проблема. Промени в цвета на тревата или нередовен, отсъстващ растеж са симптоми на недостиг на хранителни вещества.

В случай, че мулчирате редовно тревната си площ, можете да се откажете от допълнително торене. Окосената трева доставя безплатно и екологично ценни, органично свързани хранителни вещества, които могат бързо да бъдат минерализирани.

СТЪПКА ПО СТЪПКА: ТАКА ТОРИТЕ ПРАВИЛНО.

- Избягвайте да торите при замръзнала почва или прекалено високи температури.
- Косете тревата на височина ок. 5 см.
- Ако торите след вертикутиране, преди това оставете тревната си площ да се възстанови няколко дни.
- Най-добре торете вечер, за да избегнете изгаряне от слънцето.
- Дъждът помага за по-доброто проникване на торта в почвата.
- Разреждайте течната тор в препоръчителната пропорция и я разпределяйте равномерно по тревната площ с лейка.
- Разхвърляйте твърдата тор най-добре с помощта на машина. За еднороден зелен цвят разпределете първата половина надлъжно, а другата на пряко на площта.
- Поливайте тревната площ първо обилно, а следващите дни умерено.
- Изчакайте пет до седем дни до следващото косене.

ДОБАВЯНЕТО НА ВАРОВИК ВЪЗСТАНОВЯВА РАВНОВЕСИЕТО НА КИСЕЛИННИТЕ ПОЧВИ.

При прекалено окисляване чрез добавяне на варовик възстановявате отново хармоничните условия на живот за нов растеж на тревата. Като природен продукт варовикът допринася за трайно поддържана тревна площ. Най-подходящо е добавянето на варовик да се извършва през пролетта или есента. След вертикутиране почвата поема варовика много добре. В случай, че комбинирате добавянето на варовик с торене, първо добавете варовика.

СТЪПКА ПО СТЪПКА: ТАКА ДОБАВЯТЕ ВАРОВИК ПРАВИЛНО.

- Установете точната рН стойност на тревната си площ с помощта на проба от почвата. При стойност под 5,5 има нужда от добавяне на варовик. При стойност над 6 е по-добре да не го правите. Интензивният растеж на мъх също така е знак за киселинни почви, детелините напротив – за алкална среда.
- Най-добре добавяйте варовик вечер и при сухо време. Валеж на дъжд след това подобрява естествено поемането на варовика.
- Разхвърляйте варовика на ивици с помощта на машина или на ръка. Носете ръкавици. Съобразете дозировката в съответствие с препоръките за състоянието на почвата.
- Полейте тревната площ обилно.
- Оставете зелената площ няколко седмици да се възстанови.

ДОБАВЯНЕТО НА ПЯСЪК ОСИГУРЯВА ПРОПУСКАЩ ВОДА, ДОБРЕ ПРОВЕТРЕН ПОДПОЧВЕН ПЛАСТ.

Добавянето на пясък прави уплътнените почви отново по-рохкави и по-добре пропускащи вода. Водата може по-бързо да попие и въздухът достига по-лесно до тревистите растения. Освен това пясъкът изравнява малките неравности и повишава издръжливостта на натоварване на почвата. Естествената суровина подобрява качеството на почвата по екологичен начин. Препоръчваме добавянето на пясък да се извършва през пролетта или есента чрез използване на кварцов или фин пясък за игра.

СТЪПКА ПО СТЪПКА: ТАКА ДОБАВЯТЕ ПЯСЪК ПРАВИЛНО.

- Окосете тревната си площ на височина ок. 3,5 до 5 см.
- В случай че и ще вертикутирате или гратете площта, след това съберете тревния филц.
- Аерирайте почвата, ако е много плътна.
- Разпръснете пясъка на ивици с машина, първо надлъжно, след това напречно на площта. При ръчното разпръскване внимавайте да бъде разпределен равномерно. Дозирайте по основното правило ок. 5 литра на квадратен метър.
- С гребло или метла прибавете старателно пясъка към третирания участък.
- Изчакайте две седмици, в случай че искате и да наторите тревната си площ.
- До следващото добавяне на пясък имате време от една до три години.

ОТСТРАНЯВАНЕ НА ПЛЕВЕЛИ, МЪХ, ТРЕВЕН ФИЛЦ И ВРЕДИТЕЛИ

Тревата ежедневно се съревновава с много други растения за почва, хранителни вещества и светлина. Освен чуждата растителност и плевели към често проявяващите се проблеми по тревната площ спадат и изсъхнали сплъстени тревни структури и животински вредители. На тези страници ще намерите подходящото средство за противодействие.

ПЛЕВЕЛИ

ПРИЧИНА:

Недостатъчно снабдяване с хранителни вещества, недостиг на вода, прекалено ниско косене, плътна почва, нискокачествени или замърсени семена за посев.

РЕШЕНИЕ:

Изкопаване на отделни растения (глухарче, както и живовляк с главните корени), често косене, при растителност покриваща земята вертикутирайте или аерирайте, балансирано торене и разрохкване на почвата за подсилване на тревата (напр. при наличие на детелини), при силна напаст на паразити проверете рН стойността чрез взимане на проба от почвата, борба с химични средства само по изключение.

МЪХ

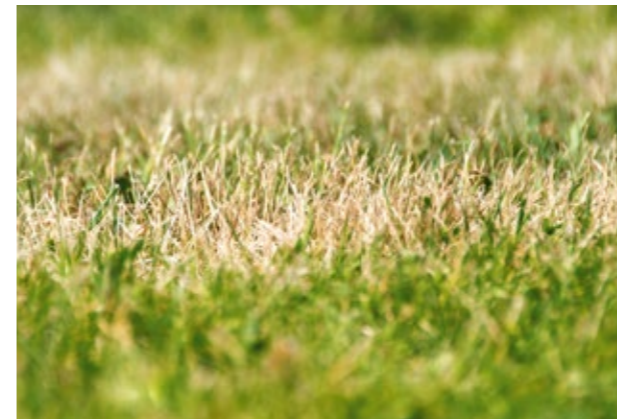
ПРИЧИНА:

Прекалено окислена, плътна почва (преовлажняване), често на сенчести места, много ниско окосена трева, слаби тревисти растения с недостиг на хранителни вещества.

РЕШЕНИЕ:

Изберете височина на тревата ок. 5 см, повишете рН стойността при нужда чрез добавяне на варовик до 5,5 - 6,5, през пролетта вертикутирайте, аерирайте почвата, добавете пясък, попълнете почвата с хумус, при силна напаст на паразити добавете семена за посев на висококачествена тревна смес и тор. При преовлажняване направете дренаж.

ТРЕВЕН ФИЛЦ

ПРИЧИНА:

Изсъхнала трева, корени и растителни остатъци образуват на височината на почвата гъста мрежа. Въздухът, водата и хранителните вещества не могат да достигнат до здравите корени, тревата се задушава и изчезва незабелязано. Тревният филц е развъдник на вредители и гъбични болести.

РЕШЕНИЕ:

Редовно вертикутиране (пролет, както и късно лято) и грапене на тревната площ.

ВРЕДИТЕЛИ

ПРИЧИНА:

Напастта на вредители не е индикатор за недостатъчна поддръжка на тревната площ.

РЕШЕНИЕ:

Ларви на насекоми: добавяне на варовик и азот, тревен валяк и подкрепяне на таралежи или малки, подобни на мишки животни с дълга остра муцуна като естествени врагове, които се хранят с тях. Личинки на бръмбари (кафяви петна по тревата): глисти, както и насърчаване на многобройни птици. Мравки: преместете хълмчето. Къртици: прогонете ги чрез шумове или миризми. Полски мишки: капани. При съмнение потърсете съвет от експерти и специализирани търговци.

ПРЕМАХВАНЕ НА ЗАСТОЯЛА ВЛАГА, ОГОЛЕНИ МЕСТА И ПРОМЯНА НА ЦВЕТА

Продължителните жега, както и влажност могат да причинят увреждане на тревната площ. При неблагоприятна структура на почвата погрешно дозираното поливане също представлява опасност за здравата зеленина. Съблюдавайте следните препоръки, за да предотвратите загиване, поява на дупки или промяна на цвета.

ЗАСТОЯЛА ВЛАГА

ПРИЧИНА:

Плътна, глинеста почва, тревен филц.

РЕШЕНИЕ:

Вертикутиране, проветряване или аериране на почвата, добавяне на пясък, както и прибавяне на компост към почвата.

ОГОЛЕНИ МЕСТА

ПРИЧИНА:

Увреждания от суша, преовлажняване, поява на гъбички, недостиг на вода или хранителни вещества, разпространение на плевели, причиняване на вреди от къртици, много ниско косене.

РЕШЕНИЕ:

Разрохкайте почвата, засадете допълнително висококачествени тревни семена за посев, наторете равномерно, полейте достатъчно и без директно излагане на слънчеви лъчи, внимавайте за минимална височина на косене от 4 до 5 см.

ПРОМЕНИ В ЦВЕТА

ПРИЧИНА:

Пожълтяла и кафява трева: често недостиг на вода или преокисляване на почвата (по-скоро по площта), неправилна употреба на торове (по-скоро на петна). Бяло, жълто, светлозелено, кафеникаво или червеникаво оцветяване, обикновено неравномерни петна или кръгове: често гъбични болести.

РЕШЕНИЕ:

Оптимизиране на поливането, балансирано торене. При гъбични болести по-точно определяне на болестта, както и обща профилактика на здравата тревна площ (разрохкване на почвата, отстраняване на сплъстената трева, балансирано торене, да не се коси прекалено ниско, поливане на сянка и др.).

СУХА ТРЕВНА ПЛОЩ

ПРИЧИНА:

Недостиг на вода, поливане при ярко греещо слънце.

РЕШЕНИЕ:

Адаптирайте поливането към съответното местоположение (в близост до дървета използвайте по-големи количества вода), поливайте предимно вечер.

ЦЕЛОГОДИШНО ПРЕДПАЗВАНЕ НА МОРАВАТА ОТ УВРЕЖДАНЕ

Здравата, гъста трева е най-добрата защита от увреждане и болести. Ако още от началото обръщате внимание на нуждите на зелената си площ, ще предотвратите много от проблемите по нея. За това най-важните съвети за поддръжка на тревна площ осигуряват силни, устойчиви тревисти растения.

- Изберете тревна смес, която е подходяща за почвата, климата и натоварването.
- Никога не косете тревата прекалено ниско. Височината от 3,5 до 5 см е идеална. При косене намалявайте височината на тревата максимум с една трета.
- По-добре поливайте моравата си по-рядко, но за това пък обилно. Не поливайте, когато слънцето грее най-ярко.
- Определете торта спрямо действителната нужда от хранителни вещества. Торете с азот през пролетта, с калий през есента. Трайната алтернатива с естествена тор е редовното косене, съчетано с мулчиране.
- Вертикутирайте тревната си площ един до два пъти годишно. Извършвайте грапене според нуждата.
- Освобождавайте редовно тревната площ от чужди тела и плевели. Отстранете покривката от шума през есента с помощта на уред за обдуване на листа или косачка с кош за трева.
- През зимната пауза не ходете по снежната покривка на тревната площ.
- Установете навреме симптомите на проблем по тревната площ и действайте бързо.

СПРАВЕТЕ СЕ С ВСЯКА ЗАДАЧА

В актуалния ни каталог на STIHL представяме подходящите уреди за цялостна поддръжка на тревната ви площ и градина. Можете да го получите безплатно от вашия дилър на STIHL или да го изтеглите от www.stihl.bg

РЕШАВАНЕ НА ТРУДНИ ПРОБЛЕМИ ПО ТРЕВНАТА ПЛОЩ

Някои проблеми по тревната площ са толкова неясни по своята диагноза или са в толкова напреднал стадий, че за справяне с тях са необходими специални мерки. В тези случаи се консултирайте със специалист преди да действате.

- За да установите качеството и pH стойността на почвата, лаборатории предлагат извършване на анализ на проба от почвата.
- При преценката на вредители или болести помагат експерти.
- За да поопие по-добре застоялата влага, се препоръчва да се направи дренаж.
- Използвайте химични средства само по изключение като ги дозирате правилно.
- Понякога подновяването или създаването на нова тревна площ е последното възможно средство.

СЪВЕТ

Разпространението на гъбички по тревната площ може да стане и посредством косачка или обувки. За това при напаст на гъбички почистете основно работния си уред.

ИЗПОЛЗВАНЕ, ПОЧИСТВАНЕ И СЪХРАНЕНИЕ НА РАБОТНИТЕ УРЕДИ

Косачките и аераторите са изложени на промените в сезоните и метеорологичните условия. За да извършват постоянно своята работа, помагат редовното почистване и проверка за повреди, както и защитеното им съхранение. За всички дейности извън рутинната поддръжка на уреда се обръщайте към специализиран търговец.

ВИЗУАЛНА ПРОВЕРКА

С кратка визуална проверка преди всяка употреба ще откриете навреме цепнатини, повреди по ножа, разхлабени болтове или неизправни части по уреда. Преди косене прегледайте и зелената площ за чужди тела и разчистете работната зона.

ПРОВЕРКА НИВОТО НА МАСЛОТО

Проверявайте нивото на маслото преди всяка работа с градинския си уред STIHL и при нужда доливайте масло.

ПОЧИСТВАНЕ НА УРЕДА

В идеалния случай почиствайте градинските си уреди след всяка употреба и непременно в края на годината. Най-подходящи за отстраняване на остатъци от трева и мръсотия от косилния апарат, двигателя и корпуса, са кофа вода, както и шпакла и четка. Използвайте внимателно течаща вода от градински маркуч, тъй като може да повреди лагерите, уплътненията и частите на двигателя.

ВНИМАТЕЛНО СЪХРАНЕНИЕ

Съхранявайте работния си уред между използванията му и в края на градинския сезон на сухо място без прах. Покривно платнище предлага допълнителна защита от замърсяване. Извадете източниците на енергия от уреда. Внимавайте мястото за съхранение през зимата да не замръзва, в най-добрия случай да се отоплява. На студено стартерната батерия и акумулаторните батерии могат да се повредят.

ИЗПРАЗВАНЕ НА РЕЗЕРВОАРА

Преди оставяне на уреда за съхранение през зимата изпразнете резервоара, в случай че уредът ви е с пластмасов резервоар. При по-старите модели с ламаринен резервоар последното зареждане на резервоара да бъде с STIHL Moto4Plus, за да се предотврати поява на ръжда. През зимата старото гориво загубва запалителната си способност. За това изтеглете целия бензин с помощта на бензинова помпа.

ОЩЕ ПО-ЕФЕКТИВНО СПРАВЯНЕ С РАБОТАТА В ГРАДИНАТА

Независимо дали косите или оформяте краищата на тревна площ или подрязвате храсти и жив плет с ефективните уреди от акумулаторната система COMPACT на STIHL работата е още по-лесна. Повече информация ще намерите в актуалния проспект или при дилърите на STIHL.

СЕРВИЗНО ОБСЛУЖВАНЕ И РЕМОТ НА РАБОТНИТЕ УРЕДИ

За професионална поддръжка или ремонт всяка година в началото на сезона се обръщайте към най-близкия до Вас дилър на STIHL. Той разполага с познания да провери и подмени компетентно и съществени за безопасността части на вашата косачка.

НОЖ ЗА КОСЕНЕ

Всяка пролет трябва да се извършва поддръжка на ножа за косене, за да бъде остър и да реже сигурно. Вашият дилър на STIHL ще го заточи, балансира и подмени при наличие на по-големи резки и пукнатини. При нужда се подменят и стабилизиращи части като предпазни шайби, носачи и болтови съединения. За възможно най-добра производителност при косене се препоръчва, ножът за косене да се даде за заточване и по време на сезона след ок. 25 работни часа.

СМЯНА НА МАСЛО

Препоръчва се смяната на масло да се извършва винаги през пролетта. При презимуване маслото губи от смазващата си способност. Оптимално е тази смяна да се извърши от специализиран търговец, който може да подмени и запалителните свещи и въздушния филтър и да препоръча подходяща марка масло. В края на сезона за косене през есента също е подходящ момент, косачката да бъде снабдена с достатъчно количество масло или старото масло да бъде изхвърлено екологично и подменено със свежо.

ПОДДРЪЖКА

Редовната обща поддръжка на работния ви уред от специализиран търговец на STIHL осигурява възможно най-добра производителност, висока сигурност при работа и дълъг експлоатационен живот.